

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman
Károly* könyvkereskedő
vállalva magára, az előfize-
tések, nyilttér: és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A koronázási jubileum.

Az Uristen különös kegyelméből Ferencz József királyunk közel hatvan esztendeje uralkodik. Háborus, forrongós időkben foglalta el a trónt és hazánk azóta is sok megpróbáltatásnak és csapásnak volt kitéve, de azért mégis a hat évtized legnagyobb része béke ideje volt, amit hasznos munkálkodásra, közhasznú intézmények fejlesztésére és a kulturában való haladásra lehetett felhasználni.

Nagy része volt a munkában királyunk bölcs és higgadt magatartásának. Ha tanácsadói, — kik körülvették és ma is körülveszik, — hazánknak a függetlenség és az önállóság kivívására és fentartására való hajlamát alkalmas és alkalmatlan eszközökkel mindig korlátok közé szorították is: királyunk uralkodói dicsőségeit ez nem halványíthatta el. A magyar nép ősi hagyománya, hogy ragaszkodik fejedeleméhez s boldog, ha látja, hogy királya kegyesen fogadja a ragaszkodását.

Negyven év előtt a nemzetével

meghasznált király kibékült a magyarokkal s nagy világraszóló fényes ünnepségek keretében tette fejére Szent István koronáját. A negyven év előtti június 8-iki nap emlékét készül most megünnepelni a magyar nemzet.

Ezuttal a zajos ünnepségeket kerülni fogják. E tekintetben találkoztak az uralkodó és a nemzet kívánságai. A koronázás negyvenedik évfordulójának és ezáltal az alkotmány helyreállításának maradandó emléket állítanak. Budapesten munkáskórházat, munkásotthont létesítenek, az ó-budai határban újból felépítik azt a templomot, amelyet Szent István király Árpád fejedelem emlékére ennek temetési helye fölé emelt volt és a zágrábi kereskedelmi muzeumot megnagyobbítják. Ezeknek költségeire mintegy negyfélmillió koronát szavaz meg a törvényhozás. Ezenkívül a jubileum emlékére külön százkoronás arany és ötkoronás ezüstpénzeket veretnek.

Az ez ügyben benyújtandó törvényjavaslatok indokolása kiemeli, hogy ebből az alkalomból széles társadalmi rétegek szükségleteit

akarják kielégíteni és leróni a kegyelet adóját, ami méltó emléket képezi dicsőségesen uralkodó királyunknak a nemzet történetében örömteljes fordulópontot képező megkoronáztatásának.

A magyar nép az ünnep ilyen megülésének csak örülhet. A nagy pompával rendezett multságok néhány óra alatt elmúlnak és nem kevesebb költségeket igényelnek, mint azok az alkotások, melyek maradandóan hirdetik a nagy nap emlékének dicsőségét s amellet hasznosak és üdvösek is.

Krónika a hétről.

A képviselőház a hét elején befejezte a cselédtörvény feletti általános vitát, s áttért annak részletes tárgyalására, amely széles mederben folyik. Ha a cselédtörvényvel végeznek, sorra kerülnek a vasutas javaslatok.

*

A horvát képviselők és a magyar kormány között megindult tárgyalások fonala megszakadt, a horvátok nem fogadták el Wekerle kompromisszumos tervét. Elégületlenségük a vasutas törvény tárgyalásánál fog előreláthatólag teljes erővel kitörni.

*

T Á R C S A.

Viszontlátás.

— A *Népjog* eredeti tárcája. —

Abban az időben történt, mikor egy szelid lelkű, sokat szenvedett költő börtönéből kikerült s hazatérve, nem lelte otthonát; nem ellenség égette fel — asszonyi hűtlenség, csalás kergette el onnan a családi béke angyalát.

Csüggedten, szótlánul ültek a tűz körül egy ósz férfi és két kis gyermek. Fekete volt az éj, erős szél sivitott végig a sötét utcán, az ajtó és az ablakok megremegetek. A szoba egyik szögletében beteg nő feküdt. A zöreijre körülnézett.

•Ő az, ő jött! Halljátok, mint zörgeti a kaput? Nyissátok ki neki. Ah, mért nem jön még?•

Az aggastyán ágyához tipegett.

•Nyugodj, lányom! Aludjál csendesen, nem ő zörgetett, a vihar volt, mely künn dühöng.•

•Zivatar van? Hogy jön haza a férjem?•

•Zegernyész az idő. Majd világít neki valami fény. Isten hazabozza őt hozzád, hogy meggyógyítson. Nehéz, komor felhők

tornyosultak felettünk,• mondá s könnyei kicsordultak.

•Oh, könyörülj rajtam, ne hagyj oly soká kétségben. Az élet, melyet a kór kiszí belőlem, csak annyira tart fenn, hogy megtudhassam a valót. Mond, ugy-e nem tér már vissza?•

•De visszatér!•

•Ha tudná, hogyan fekszem itt, ha sejtené, mily erőfeszítéssel tartom távol magamtól a halált, mielőtt becsukódnék örökké a szemem, még megláthatnám, még megölelhetném egyszer.•

•Isten csapásai sűrűn látogattak meg minket. Msképpen lesz; felejtse el ezt az életet, nyugodjál, hogy szebbre ébredjél; olyanra, minőt álmodban fogsz látni.•

•Csak a halál az...• susogta és erőtlennül hanyatlott vissza fekhelyére.

Az öreg meghatottan folytató:

•Ő eljön hozzád, nem kell nélkülözünk többet...•

•Ugy faj... atyám... atyám!•

Atyja elfojtotta zokogását.

•Nem atkozódom, nem panaszkodom,

őh Istenem, szánjál meg, lehelj életet belém, hogy megláthassam őt, küld el hozzám, hogy boldogítson.•

Elhallgatott... Lehunyta szemeit, ajkai csak némán mozogtak. A zápor csattogásán

kívül nem hallatszott semmi. A két gyermek gondtalanul aludt tovább.

•Hallod?• riadt föl a beteg. •Hallod? Mi az...?•

•Meglásd, holnap hirt hallasz róla. Innen elmegyünk. Nem kell annyit aggódunk a megélhetésért.•

•Nem kinez már semmi... Könnyekben lélegzem... Holnap... nevem napja van... Add vissza őt nekem... irgalmazz... hallgass meg!•

•Az atya nem tudta magát tovább türtőztetni, hangosan sirni kezdett.

Megint néma minden. Nem tekint ide senki, az ég csak pusztítani, büntetni tud, de irgalmazni nem? Az égen tündöklő, de most felhőborította csillago pazar ragyogásból csak egy, csak egyetlen egy sugar sem lop be vigaszt, reményt?... Ha az egymást szerető szívek megtörtek, nem élesztheti fel őket a szájalom, a siralom?...

Aludtak. Nyugodtak. A szív alig dobogott; a már-már hideg szív még mindig melegen érzett... A mécses fellobogott... sötét minden... Megint felpislog, ismét elalszik. Csillámlik még mindig. Mivel küzd elhaló fénye? A sötétességgel? Az éjjel? Vagy tán remény gyanánt szeretne tovább fényleni, hogy a kétségbeesés minél később

Vasárnap az ország különböző részein népgyűlések voltak, különösen szocialisták által rendezettek, s ezeken hangosan követelték az általános választói jogot. Legnagyobb feltűnést a nagyvárad magántisztviselők nagygyűlésének lefolyása keltett, hol szembe helyezkedve a mai kormánnyal, igen hevesen szálltak sikra az általános titkos szavazati jog mielőbbi törvénybeiktatása mellett.

Karcagon szoborleleplezés volt. Kossuth Lajosnak ismét szobrot emelt a halás utókor. A leleplezési ünnepélyen jelen volt Kossuth Ferenc is, akinek beszéde figyelemreméltó volt. Újból hangoztatta, hogy a függetlenségi párt, míg ő áll az élén, jöttát sem enged elveiből; ezen elvek mindenkor szentek lesznek előtte és ennek fentartására éber figyelemmel lesz.

A sajtóanket igen hosszúra nyult tárgyalásai e héten véget értek. Határozatot ez az anket természetesen nem hozhatott, de az igazságügyminisztert helyettesítő államtitkár kijelentései után indulva biztosra vehető, hogy amennyiben a sajtóreform a mostani kormány és a mai politikai viszonyok közt nyerne megoldást, az kétségkívül olyan sajtótörvény lesz, amely a sajtószabadság minden igazi barátjának meglegegedésével fog találkozni.

Népművelődés.

Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter két nagy jelentőségű rendeletet bocsátott ki a nemzeti közművelődés irányítása és gyámolítása, valamint a vidéki közművelődési gócpontok létesítése dolgában.

A kultusz miniszter — mint látható — mindenképpen beváltani akarja és fogja is ama ígéreteket, melyeket tett tárcája átvételekor, vagyis erős nemzeti kulturát óhajt teremteni az országban.

Első rendeletét az Országos Közoktatási Tanácshoz intézte az iskolán kívüli tanítás egységes szervezése érdekében, vagyis a népneveléséről, művelődéséről van szó, azok ingyenes tanításáról, kiknek nem volt alkalmuk megtanulni írni, olvasni; azon

lépjen be ide? ... Ki beszélt? Mi szolt? ... Megint? ... Te vagy? ...

Az ég dörgése felel és csend mindenütt.

Szabad a rab. Megnyitott börtöne. Másnak életébe került, neki csak lelki rugékonyságába, s ereje felemésztdött. Ifju tüzet, lángoló lelkesedését — hideg volt börtöne, érzéketlenek a falak — a kövek letudták hűteni. Mintha sírjából bocsátották volna ki. Nem bámulta, nem csodálta a világot, a természetet. Mit is láthatott volna, ami elragadhatná? Viruló életet? Itt minden fonyadt volt. Illatos virágot? Elszáradt minden; elsöpörve, eléktelenítve viránykert, erdőt lomb helyett a fakon jégcsapok diszítik. Mit hallhatna, ami elbájolná? Pacsirta, fülemüle dala nem hangzik, »hallgat berkében« minden dalos madár, — jó, hogy harsognak a vészek, az ég dörög, hogy a jajt ne hallja, s a föld nem segíthet; a jajt nem hallja.

Megy, indul haza, otthon elfelejti börtöne borzalma. Még mielőtt tiszta ég helyett nedves köfal borul föléje, sok minden elveszett, de a hűség némelyeknél az elveszett-hez megmaradt; s ő...? Felt visszagondolni. Jó sorsa majd elvezeti. Rea bizta magát. Mintegy öntudatlanul ment neki a

serdültebb korban lévők, kiket a kenyérkereset, a munka korán elvont a tanulástól. És sajnos, nálunk az összes polgári népességből csak 51 4% tud írni és olvasni, tehát majdnem a fele nem rendelkezik az általánosabb, körültekintő tájékozódás leg-
elemibb eszközeivel.

Iskoláztatni, oktatni, tanítani kell a népet, hogy a legemibb képzettségre szert tegyen. Hozzáférhetővé kell tenni a felnőtteknek az oktatást és a miniszter nem zárkózik el a segélytől, a kormány támogatástól, mert jól tudja, hogy nem holt tőke az olyan befektetés, mert a népkulturát fejleszti, előmozdítja; mely népet nevel és nemzetet nagygyá és valóban nemzetivé tesz. Erre főképpen nálunk van szükség, mert minékünk, miként a multban is, számos engeszthetetlen ellenféllel kell küzdenünk, hogy nyelvünket, önállóságunkat megóvjuk.

Kell, szükség van arra, hogy az iskolán kívüli szabad tanfolyamok létesíttessenek, hol mindenki alkalmat lelhesen a továbbképzésre és művelődésre.

A miniszter kérdést intéz a közoktatási tanácshoz:

1. Minő intézkedéssel volna biztosítandó netalán a törvényhozás közbenjöttével is, az egyes közhatalóságok, községek, városok, megyei bizottságok közreműködésében abban a munkában, hogy az iskolázatlan, olvasni, írni nem tudó felnőttek oktatása országos segélylyel is tervszerűen eszközöltessék?

2. Miként lehetne országos középponti vezetés és gyámolítás létesítésével a tanítókötelezettség évein túl, főképpen az ifjuság 15—21 éveiben, a népnevelő továbbképzést általánosabbá is tenni s ekként egyrészt népünket jobban belevonni a nemzeti közművelődés keretébe, másrészt gazdasági boldogulására is megadni a kívánatos értelmi és erkölcsi készültséget?

A miniszternek szándéka, terve nagy és nemes. A népet nevelni, hogy értelemmel, tudással legyen felruházva, egyike a leggyönyörűbb, legfelemelőbb eszmének.

Ebben a rendeletben megnyilvánul a kultuszminiszter igaz hazafiassága, erős magyar érzése és fajszeretete. A magyar nemzetet nagygyá, egységessé művelté akarja tenni, hogy egy szemernyivel se maradjunk el a többi államok ily irányu intézkedései mellett.

A másik rendelete hasonlóképpen jelentőségeltjes és szintén népnevelő tendenciájú. E rendeletét a közoktatásügyi miniszter a muzeumok és könyvtárak országos főfe-

vak éjnek. Látnoki szemmel néz jövőjébe. Csak homályt vesz észre.

Elmosódott emlékek is feltolakodnak lelkébe. Ezen az uton már kétszer volt. Itt sebesült meg, itt bukott le lovaról.

Erre vitték szomorú fogságba, a honnan most visszatér.

Itt a rég nem látott hajlék, most már derengett előtte, az öröm is visszatért beléje, — benyitott.

Mi várt reá?

A zajra fölébredt az agg Megösmerte fiát. Az megértette mit akar mondani, föl-emelt reszkető kezéről; előtte sápadt, élet-telen nő feküdt, — a neje. Egy megtört szív utolsó nyögése hallatszott, egy sóhaj. A zivatar larmája nem vegyült már a csöndbe, vagy tán erősebben dult ideben a vihar...

A férfi könnyezett. Hűtlenül elhagyta őt élete párja, mielőtt még egyszer megölelhette volna. Elvándorolt, még mielőtt egyszer magához szoritotta volna forró szívét, megszökött előle — a halálba.

Ezért jött vissza? Ezt hozta neki a szabadság?

A vihar nem zúgott többé, talán azért, hogy két boldogtalan imája felhangozzék a menybe.

ügyelődéséhez intézte a közművelődési házak érdekében. Apponyi gróf ugyanis elő akarja mozdítani, hogy megfelelő vidéki városokban egy-egy olyan épület — közművelődési ház — emeltesse, a mely az illető város többirányú közművelődési munkájának mintegy székhelye legyen. Ez épületben mindenekelőtt 240—300 hallgató befogadására alkalmas előadási teremről kellene gondoskodni, melyben ismeretterjesztő felolvasások és zenei előadások tartatnának; ezenkívül 1—2 természettudományi kísérletek bemutatására berendezett kisebb előadási terem is lehetne abban a házban, néhány könyvtári és olvasó szoba. Egyenlőre 8—10 városban kellene csak ilyen közművelődési házakat építeni.

Valóban nagyot halad majd a népkultura és nagyot fejlődnek a vidéki városok, ha a kultuszminiszter ezen magasztos eszméi testet öltenek.

A város közgyűlése.

Kaposvár város képviselőtestülete május 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, a képviselőtestületi tagok lanyha érdeklődése mellett Németh István polgármester elnöklésével.

A tárgysorozat 16 pontjának elintézése után a rom. kath. vallású tagok tanácskoztak s elhatározták, hogy templomukba egy új a város közönsége kényeinek megfelelő orgonát a legrövidebb idő alatt beszereznek s ennek foganatosításával a polgármestert, plébánost és Lencz Sandor képviselőtestületi tagot bízták meg.

A közgyűlés többi tárgyaira nézve elhatározott, hogy a polgári fiúiskolát már július hó elején a községi iskolaszék vegye át; a mezőgazdasági arufogyasztási és terményértékesítési szövetkezetnek öt évre köveztvám mentesség adatott a gabonaművek és vetőmagvakra.

Magy. államvasuti üzletvezetőségnek Kaposvárott leendő felállítására iránt küldöttség terjeszti a feliratot a kereskedelmi miniszter elé s ugyanezen küldöttség felkeresi a honvédelmi minisztert is, egy új honvéd laktanya építése tárgyában.

Az állami bor- és husfogyasztási adónak a város által leendő további megváltása elhatározottván, annak keresztülvitelével a polgármester megbízott.

A Sétatéren lévő bódé korcsma céljaira még ez évre Grünwald Mórnak bérbeadatott.

Krausz Mórnak sörfőzde létesítése végett a Meggyestelken lévő sörpince s mintegy 800 □-öl terület 15 évre díjtalanul átengedettett azzal, hogy felmondás, vagy üzembeszüntetés esetén az ott létesítendő épületek is a város tulajdonát fogják képezni.

A Donnervárosiak utcaöntözési kérelme a napirendről levétetett, mert pénzügyileg kellő tájékozás nem adatott azon összegre nézve mennyi a várost terhelné e cimen.

A gyűlés 6 óráig tartott.

H I R E K.

— Hálaadó isteni tisztelet.

Dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk, I. Ferenc József megkoronáztatásának negyvenedik évfordulója alkalmából a jövő szombaton, június hó 8-án a kaposvári templomokban hálaadó isteni tisztelet fog

tartatni. A rom. kath. templomban d. e. 9 órakor lesz az isteni tisztelet, melyen a hivatalok és egyesületek testületileg fognak megjelenni. A vármegyei tisztviselői kart **Kapotsfy Jenő** főispán fogja vezetni.

— **Urnappja.** Az oltári szentség ünnepét a szokásos szertartások közt kegyelettel ünnepelte meg a katolikus egyház. Reggel fél nyolc órakor volt az isteni tisztelet, melyen nagy számu ünneplő közönség gyűlt egybe, majd mise után harangzugás közben megindult az ünnepi körmenet a Fő-utcán, Irányi-utcán, Teleki-utcán és Zárda-utcán felállított oltárakhoz. A körmenetben is igen nagy számu közönség vett részt. Az isteni tisztelet alatt az ünnepélyre kivonult katonaság ismételt diszkrét adott.

— **Csendélet az Erzsébet kávéházban.** Csinos kis bohócszínhely volt kedden délután az Erzsébet kávéház, az ebéd utáni fekete-kávéjukat szüresülő vendégek nagy mulatságára. Dr. Székely Antal ügyvédet megsértette Szabados Imre gyógyszerész. Ezért Székely Antal lovagias elégtételt kért, Szabados azonban ezt indokolatlanul megtagadta. Vett tehát magának csattanós elégtételt Székely Szabadoson három pofon alakjában, az Erzsébet kávéházban — a hol hasonló eset már nem először történt. — A vendégek aztán persze szét választották az összekapaszkodott ellenfeleket. De az affér vége majd csak a bíróságnál játszódik le, hova Szabados lovagiasan bepanaszolta Székelyt.

— **A Tulipán-szövetség** f. hó 6-án **Kapotsfy Jenő** főispán védnöksége alatt a sétateri arénában rendezendő műkedvelői előadásának mősora: 1. Dr. Thaly László orsz. képviselő megnyitó felolvasása. 2. Csiky Gergely „Anna” című drámája. Szereplők: Szizethy Margit, Havas Böske, Csonka Sári, Simalya V. Ferenc, Farkas Imre és Zatureczky Zoltán. 3. „Egy kis vihar.” Szereplők: Kapotsfy Németh Irma, Farkas Imre. 4. „Jóna kérés” vigjáték. Szereplők: Perczel Sári, Csonka Sári, Roboz Tini, Galimberti Vilma, dr. Kaprinay Endre és dr. Csonka Zénó. Végül 5. Éljékép. Szereplők: Garay Zsuzska, Szizethy Gy. Erzsike, Kapotsfy Mariska, Babochay Mädi, Tevely Eszti, Bosnyák nővérek, Brandtner Magda, Roboz Babette, dr. Kaprinay Endre és még mintegy negyven leánya és fia, mindnyájan magyar ruhában. Az előadásra a jegyek már majd mind elfogytak. Ami még van, Hagelman Karoly, Löw Mór és Testvére és Szabó Lipót üzletében kaphatók.

— **Tisza és a zárszámadási bizottság.** A képviselőház zárszámadási bizottsága maga e idezi Tisza István grófot, hogy az el nem számolt rendelkezési alapról megkérdezzék. Mint azonban politikai körökben beszéltek, a volt miniszterelnök hívei telefonon közölték vele a hírt, mire Tisza kijelentette, hogy a zárszámadási bizottság előtt nem fog megjelenni s levélben közli állaspontját.

— **Esküdtbírószág.** A f. hó 3-án kezdődő esküdtbíróági tárgyalásokon az esküdtbírószág névsora a következők: Birák: Kisfaludy Ákos kir. táblai bíró mint elnök. Dr. Horkay Sándor, Labek Kálmán, Dohmann Miklós kir. tszéki bírók mint szavazó bírák. Esküdtek: Dobos György gőzmozgár, Szőnyi Aladár bérlő, Sidlauer Aladár bérlő, Fodor Gyula gazdatiszt, Nagy Péter földmives. Kozári Sándor földmives, Simon Gyula kereskedő, Pataky Vince földbirtokos, Lelbach Keresztély nagybirtokos, dr. Mayer Ignác ügyvéd, Bauss Sándor ügyvéd, Paulini János intéző, Nagy János földmives, Perczel Lajos magánzó, Meleg János intéző, Kele Mihály földmives, Hönig Ferenc kereskedő, Bohuniczky Kálmán intéző, Hegedüs József földmives, Valkó József kasznár, Okenfusz Gyula főintéző, ifj. Fett József földmives, Török Lajos mészáros, gróf Hoyos Miksa földbirtokos, Jeszenszky László földbirtokos, Nagy Pal földbirtokos, Balasa Ferenc községi bíró, Béres János földmives, Vésey Ferenc földbirtokos, Sipőcz József asztalos. Pótesküdtök: Varga Miksa kereskedő, dr. Székely Antal ügyvéd, Rosenberg Károly kereskedő, Gingli Ferenc bábos, Kemény Samu kereskedő, Kajtán György kocsigyártó, dr. Tevely Béla ügyvéd, Lukács Ármán bizt. tisztviselő, Frank Hugó kereskedő dr. Rusa Ernő ügyvéd.

— **Esküvő.** Dr. Brandt József szolnoki kir. törvényszéki jegyző a múlt csütörtökön tartotta esküvőjét Kisfaludy Mariskával, kiskaludi Kisfaludy Ákos kir. táblai bíró és neje szül. felsőkubinyi Meskó Ilona leányával. Az esküvő Badacsonyan volt a legszűkebb családi körben a Kisfaludy család házi kapalmájában. Esküvő után az ifjú pár haza utazott Szolnokra.

— **Az idei országos kongresszusok sorrendje.** A pécsi országos kiállításra a következő egyesületek tartják meg országos nagygyűléseiket a kiállítás tartama alatt u. m.: június 2-án. A dunántúli kulturális egyesület évi közgyűlése. Dunántúli egyházügyi tanítói egyesületek együttes ülése. 9-én. A vidéki hírlapírók országos szövetségének közgyűlése. 13-án. Országos erdészeti kongresszus. Augusztus 15-én. Tüzoltó kongresszus. 25-27. Katolikus nagygyűlés. Szeptember 1-3. A magyarországi tejjáadásági és tejszövetkezetek I. országos kongresszusa. 2-3. Polgármesterek kongresszusa. 3-4. Gazdakongresszus. 8-9. Ipartestületek országos kongresszusa. 11-13. Vendéglősök kongresszusa. 20-22. Országos borászati kiállítás és kongresszus.

— **A rétsági rablógyilkosok pöre.** A pestvidéki törvényszék esküdtbírósága hétfőn kezdte meg a vac-rétsági rablógyilkosok bűnpörének tárgyalását. Az elve temül gazemberek még 1904. január 5-én este megtámadták a vac-rétsági postakocsit, Czellig József postakocsist s a vele együtt utazó Szunter Janost nagy kegyetlenséggel megölték. A gyilkosság elkövetése után a kocsit feltörték és elraboltak belőle 5350 koronát. A gaztettet az egyik tettes, Barna Lukács árulta el, aki a végtárgyaláson is beismerésben van, míg a többiek konokul tagadnak. Hétfőn befejezték a vádlottak kihallgatását, kedden pedig a tanukra került a sor. Ezeknek kihallgatása, a közönség nagy érdeklődése mellett, az egész hetet vette igénybe. Ítélet a jövő héten várható.

— **A sütőipar kiállítás megnyitása.** A nemzetközi sütő-cukrász- és rokonipari kiállítást kedden nyitotta meg József főherceg, neje Augusztia főhercegnő kíséretében. A kiállítás legfontosabb iparágaink fejlesztésének modern eszközeit mutatja be és nagy érdeklődést tekintve, amely iránta széles rétegekben mutatkozik, valószínűleg fényes erkölcsi és anyagi sikert fog elérni.

— **Csiky Gergely özvegye meghalt.** Csiky Gergelynek, a tizenhat év előtt elhunyt nagy drámaírónak özvegye: Bakody Amanda, Bakody Tivadar dr. budapesti egyetemi orvostanár leánya pénteken reggel fél négy órakor meghalt a fővárosban.

— **Demeczky menesztve.** A becületesség hazafiak öröme Demeczky Mihályt nyugalmába küldötték. Ez a Demeczky Mihály igazgatója volt a Ferencz József intézetnek, ahol Varga Ottó tört. tanárt üldözte s ki is üldözte onnan azért, mert Varga Ottó a történelmet tanította s nem hazugságot, vagyis nem volt kedve hizelegni a bécsi udvarnak a történelem rovására. Ebből mindenki ismerheti már Demeczkyt.

— **A pécsi papnevelő intézet igazgatósága** közhírré teszi, hogy a pécsi szeminárium növendékei közé fölvétetni kívánó tanulók felvételi vizsgálata ez évben július hó 1. és 2. napján fog megtartatni. Azon gimnáziumi tanulók, kik a IV., V., VI., VII. osztályt jó sikerrel elvégezték, vagy az érettségi vizsgálatot sikeresen letették, és a küsszeminiumban, illetve a VIII. osztályból a hittudományi tanfolyamra fölvétetni akarnak, keresztlevelel és iskolai bizonyítvánnyal ellátva, július 1-én, lehetőleg a délelőtti órákban, a szeminárium vicerektornál jelentkezzenek, ahol további teendők felől értesítést nyernek. A felvételi vizsgálat idejére a vidéki folyamodók a papnevelő intézetben ingyenes teljes ellátást nyerhetnek, ha szándékukat néhány nappal előbb az intézeti vicerektornál bejelentik.

— **A D. K. E. közgyűlése.** A Dunántúli Közművelődési Egyesület ez idei közgyűlését június 2-án Pécsen fogja megtartani Szell Kálmán díszelnök vezetése alatt. A közgyűlés tárgysorozata ez: délelőtt 11 órakor a D. K. E. tizenhatodik évi közgyűlése az új városnév disztermben. a) A díszelnök megnyitója. b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két egyesületi tag kiküldése. c) A vármegye nevében gróf Benyovszky Mór főispán; Pécs szab. kir. város nevében Erreth János főispán és Nendlich Andor polgármester; a pécsi országos kiállítási bizottság nevében Zsolnay Miklós elnök üdvözlök a közgyűlést. d) Főtitkári beszámoló az 1906. évi működéséről és az évi jelentés bemutatása, a felmentvény megadása és az 1907. évi költségvetés megállapítása. f) Elnök, másodelnök és az igazgató választmány megválasztása. g) Legkésőbb a közgyűlést megelőző napon beadott indítványok tárgyalása. A Baranyamegyei Közművelődési Egyesület megalakulása. Rakosi Jenő előadása. A pécsi országos kiállítás megtekintése. Egy órakor bankett a kiállítás területén.

— **Elpusztult község.** Az ország sok helyén nagy mérvet öltött aradás különösen Rudolfognád torontálmegyei községben városos katasztrófává fajult. Az árviz nemcsak a községbeliek természet pusztította el, hanem tönkretette az egész virágzó községet is, mely 1-4 méterig vízben áll. Az árviz sok emberéletet is martalékává ejtett s a

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmúl hazánk természetes szénsavasvizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-

bajosoknak.

Kedvelt borviz!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES** -Forrás.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

valódi áldás gyomor-

bajosoknak.

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

kár több millió koronára rug. A katasztrófáról nap-nap után hajmeresztő részletek kerülnek nyilvánosságra.

— **A pécsi kiállításon** az iparszarnok fénypontja, az egész kiállítás díszje Weis Zs. és Társa cég (tulajdonos Weinfeld Ede Budapest, IV., Semmelweis-utca 9.) gramophon kiállítása. A cég a kiállítást a legnagyobb anyagi áldozatok árán létesítette és meglepően szép tárgyakkal gazdagította az iparszarnokot. A kiállítás az iparszarnok kellő közepén egy hatalmas sarok helyet foglal el. A legnagyobb szenzációt egy gyönyörű gramophon kelti, melynek alapzata egy miniatűr bronz jóniai templomot ábrázol, hol a hét vezér pajzsra emeli Árpádot, jobbról és balról két plakett ékeskedik, két dombormű, melyek közül az egyik Szvatopluk hódítását, a másik a vérszerződést ábrázolja. Feltűnést kelt két itt először bemutatott gép, 2 szalon gramophon, melyek be vannak építve magába az álványba. A gépek s a szekrények mind hazai gyártmányok, a zenefelvételeket a cég maga is eszközli. Tökéletesek az olcsó gépek is, melyek díófa és tölgyfa alapon nyugodnak és végül megemlítjük a nagy orchester gramphont, mely mindjárt megvételre. A fenséges pár a legnagyobb elismerését fejezte ki Weinfeld Edének.

K Ü L F Ö L D

A helyzet Oroszországban.

Pétvárott a kedélyek fölötté izgatottak s minden órában várják a дума feloszlátását. A jobboldal anélkül is hónapok óta naponta sürgei a cárt lapjaiban, hogy osszassa már fel ezt a meddő testületet, amely semmi üdvöst és hasznosat nem képes létesíteni. Sőt a reakciós párt már annyira ment vakmerőségében, hogy magát Stolypin miniszterelnököt is vadolta és kárhóztatta, mert eddig nem akart a дума ellen állást foglalni.

A forrongó China.

Hogy a mennyei birodalomban nincsenek valami édeni állapotok, azt a világ már régen tudja. Ennélfogva senki sem csudálkoznék azon, ha ott is már kiütne valami belső forradalom, amely az óriási korhadt birodalom romlott levegőjét némileg megtisztítaná. Ehelyett azonban csak helyi zavarokról, fióforradalmakról érkeznek itt-ott jelentések. Ezek a helyi zavarok pedig rendszeresen végződnek, hogy a copfos atyafiak a kezük ügyébe eső idegeneken ütnek egy jó nagyot. Ugy kívánják ugyan a kínai erkölcsök, hogy a fensőbb hatalom nyuzó eszközei összes büneiket a zide enekre tolják, hogy ezek lakoljanak minden bajért, amely a szegény népet éri.

A pápa utja.

M. Maloney, egy filadelfiai pénzember azt az ajánlatot tette a pápának, hogy a Vatikán kertjeitől a tengerig egy 100 láb széles földszalagot fog megvenni a számára, melynek végében egy kis tengeri kikötő lesz. E széles országot a pápa ellenőrzése alatt állana, de minden nemzet használhatná. Így a pápa külföldre utazhatná a nélkül, hogy olasz területre tenné a lábát s kedves Velencéjét is meglátogathatná, ámbar ez olasz terület. De a vágy előbb-utóbb győzedelmeskedni fog a politikan.

K ö z g a z d a s á g.

A pécsi kiállítás.

A vidéki kiállítások nagyjelentősége és haszna immár elvitázhatatlan, legkivált, ha országos jellegűek. Ezen fényt még jobban

megerősíti a minapában megnyílt pécsi kiállítás, mely élénken dokumentálja a magyar ipar rohamos haladását, verseny képességét és mindinkább megerősíthet bennünket abban a reményben, hogy a honi ipar támogatása és következkép: naggyá tétele már nem üres jelszó, hanem ábránd hanem szintiszta valóság. Hogy mennyire érdeklődnek — nemcsak az országbeliek, hanem még a külföldiek is — a magyar ipar és gazdaság kiváló produktumai iránt, bizonyítja a látogatók óriási számaránya, kik nap-nap után elárasztják a pécsi kiállítást. Nagy fényt kölcsönzött a kiállításnak, hogy Frigyes főherceg — ki egyébként védnöke is annak, — Izabella főhercegnasszonnyal a megnyitáson jelen voltak és figyelemmel néztek szét a jól rendezett kiállítás területén. Kossuth Ferenc képviselte a kormányt a kiállításon, ki Sztéryni József és Balog Vilmos államtitkárokkal jelent meg. A képviselőház képviselőjében még Justh Gyula elnök jelent meg. Kiváló elismerés illeti meg Pécs városát, mely előzékenyen területet adott egy nagyszabású országos kiállításnak, melyen a magyar iparosság tevékeny részt vett. Különösen szépen vannak az egyes osztályok elrendezve, úgy, hogy felette könnyen áttekinthető az egész.

Közgazdaságunk önállósága.

A nemzetgazdának első, mellőzhetlen kötelessége az erők és viszonyok józan, higgadt, szenvedély nélküli mérlegelése.

Ha kívánjuk az önálló gazdasági berendezkedést — s melyik jó hazafi ne kívánná? — akkor gondoskodnunk kell arról, hogy meglegyen a biztos, megingathatlan alapja. A vámközösség évtizedei alatt hol öntudatlanul, hol öntudatosan elő lett készítve a talaj az önálló munkához. Öntudatlanul: amennyiben a vámközösség keretében és nem számítva annak elejtésére, gyarapítottuk ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi tőkénket és fejlesztettük ezeken a tereken munkaképességünket; öntudatosan: amikor hangosan követeltük, hogy ne kelljen a közös munka gyümölcsét mással úgy megosztanunk, hogy e mellett károsodunk és iparkodtunk szomszédunkat ipar és kereskedelem tekintetében nemcsak elérni, de lehetőleg túl is szárnyalni.

Ime, látszik, hogy az önállósítás iránti törekvés határozottságot tetteinkkel is támogatjuk. Miért mutatkozik mégis határozatlan-

ság? Azért, mert gazdasági önállóságunk állapota még meglehetősen homályos előttünk. A statisztikai adatok, különösen a közös adatok megizhatósága nem áll kétségen felül, a mi különleges mérlegünket ezekből megcáfolhatatlanul nem lehet megállapítanunk gazdasági berendezkedésünk intézményeink a közösségre lettek kontemplálva, ezen az alapon lettek felépítve, fejlesztve. Számítalan érdekszál köti egybe a két államot gazdasági téren. Ha felbogozzuk e szálat, ha elvonjuk a régi alapot, melyre építettük, kétszeresen erős új bázist kell adnunk nemzetgazdaságunknak. Ma azonban ez a bázis még nem oly erős, jórészt azért, mert eddig nem dolgozhattunk önállóan. Serényen, fáradhatatlanul arra kell törekednünk, hogy izmosabba, erőteljesebbé tegyük közgazdaságunkat.

Idő van rá elég. Az önálló vánterület csak évek múlva fog létesülni, mert az Ausztriával közösen idegen államokkal kötött szerződéseink csak évek múlva járnak le. Mig tehát gazdasági önállóságunk életbe lép, megtehetjük a szükséges előkészületeket.

Akkor azután szebb idő fog ránk virradni és megteremthetjük, mit oly rég epedve várunk: az általános jólétet!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet” tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékozást szerezhetnek.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok nem ütnek vissza.

Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt tisztítással összetéveszteni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

1175. szám.
1907. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy **Máté Ferenc** szomajomi lakos végrehajthatónak, **Hock György** szomajomi lakos végrehajtást szenvedő elleni 600 korona tökekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a kaposvári kir. járásbíró) területén levő Szomajom község határában fekvő a szomajomi 897. sz. tjkvben Hock György nevében álló A † 1. sorsz. 1992. hrsz. szántóra s posteleki pusztára 181 kikiáltási árban és a Szomajomi 1161. sz. tjkvben ugyan annak nevében álló A † 1. sorsz. 18. hrsz. házra, udvarra és kertre 1466 koronában az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1907. évi június hó 20-ik napján d. e. 10 órakor** Szomajom község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan illetőségek becsárának 10 %-át vagyis 18 kor. 40 fill. és 146 kor. 60 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kaposvár, 1907. évi február hó 26. án.
A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

DOHMANN,
kir. törvényszéki bíró.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden afanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmitéle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Érvényes 1907. május 1-étől.

A Kaposvárra érkező és Kaposvárról induló vonatok (nyári) menetrendje.

1 vonat száma	Állomás	Érkezik	Indul	Jegyzet
Budapest—Fiume				
1002	Kaposvár	d. e. 11 óra 13 p.	d. e. 11 óra 14 p.	gyorsvonat
1004	"	este 10 óra 32 p.	este 10 óra 33 p.	gyorsvonat
1006	"	d. u. 3 óra 06 p.	d. u. 3 óra 14 p.	személy vonat
1008	"	éjjel 4 óra 10 p.	éjjel 4 óra 18 p.	személy vonat
Fiume—Budapest				
1001	Kaposvár	d. u. 5 óra 29 p.	d. u. 5 óra 30 p.	gyorsvonat
1003	"	éjjel 5 óra 09 p.	éjjel 5 óra 10 p.	gyorsvonat
1005	"	éjjel 1 óra 21 p.	éjjel 1 óra 31 p.	személy vonat
1007	"	d. u. 12 óra 42 p.	d. u. 1 óra 06 p.	személy vonat
Ujdombovár—Gyékényes—Zágráb				
1010	Kaposvár	este 7 óra 10 p.	este 7 óra 18 p.	személy vonat
Zágráb—Gyékényes—Ujdombovár				
1009	Kaposvár	d. e. 9 óra 01 p.	d. e. 9 óra 08 p.	személy vonat
Gyékényes—Ujdombovár				
1041	Kaposvár	este 7 óra 47 p.	este 8 óra 09 p.	teher vonat személy szállítással
Ujdombovár—Gyékényes				
1042	Kaposvár	reggel 7 óra 24 p.	reggel 7 óra 40 p.	teher vonat személy szállítással
Siófok—Mocsolád—Kaposvár				
4311	Kaposvár	reggel 8:33 p.	—	
4313	"	este 6:50 p.	—	
Kaposvár—Mocsolád—Siófok				
4312	Kaposvár	—	reggel 5:20 p.	
4314	"	—	d. e. 3:25 p.	
Fonyód—Kaposvár				
4401	Kaposvár	reggel 7:20 p.	—	
4403	"	este 9:15 p.	—	
4411	"	d. u. 2:52 p.	—	
Kaposvár—Fonyód				
4402	Kaposvár	—	d. u. 1:18 p.	
4404	"	—	d. u. 3:30 p.	
4412	"	—	reggel 7:35 p.	
Szigetvár—Kaposvár				
4511	Kaposvár	reggel 7:10 p.	—	
4513	"	d. u. 2:57 p.	—	
Kaposvár—Szigetvár				
4512	Kaposvár	—	reggel 5:15 p.	
4514	"	—	d. u. 4 órakor	
Barcs—Kaposvár				
4611	Kaposvár	reggel 7:18 p.	—	
4613	"	este 9:28 p.	—	
Kaposvár—Barcs				
4612	Kaposvár	—	éjjel 4:30 p.	
4614	"	—	d. u. 3:46 p.	

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költsé-
günkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beiktatást
2—3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI., Andrásy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andásy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg
vétél céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt

aláírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza
20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány,
ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-
hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon,
a legjobb és legbőtermőbb bor-
és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolesőbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József
Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia esemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akáccsemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4—5 és 16 „
1000 „ Vadalma-esemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti díszszekfű tövek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónaposrózsák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendű kerti magvak,
- virághagymák, disznövé-
nyek a legolesőbb áron.

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra
bérmentve.